

INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA
WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W BIAŁYMSTOKU

INFORMACJA
o stanie środowiska na terenie
powiatu bielskiego

WIOŚ BIAŁYSTOK, październik 2008

1	DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO – KONTROLNA I BADAWCZA.....	5
1.1	ZAKRES DZIAŁALNOŚCI INSPEKCYJNO-KONTROLNEJ.....	5
1.2	MONITORING ŚRODOWISKA.....	5
2	POWIETRZE	6
2.1	EMISJA	6
2.2	IMISJA	9
3	STAN CZYSTOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH.....	9
3.1	KLASYFIKACJE WÓD	10
3.2	ORLANKA I BIAŁA.....	10
3.3	NURZEC	12
3.4	STRABELKA (DOPIY W NARWI)	13
4	WODY PODZIEMNE	13
5	GOSPODARKA ODPADAMI.....	14
5.1	ODPADY NIEBEZPIECZNE.....	15
5.2	KONTROLE SKŁADOWISK I ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH.....	16
6	HAŁAS KOMUNIKACYJNY I PRZEMYSŁOWY	23
7	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	26
8	OCHRONA ŚRODOWISKA PRZED AWARIAMI	27
9	KONTROLE INTERWENCYJNE	27

1. WSTĘP

2. CELY I ZAKRES PRACY

3. METODY I MATERIAŁY

4. WYNIKI I DISKUSJA

5. PODSUMOWANIE

6. BIBLIOGRAFIA

7. ZAŁĄCZNIKI

8. WSKAZANIA

9. WSKAZANIA

10. WSKAZANIA

11. WSKAZANIA

12. WSKAZANIA

13. WSKAZANIA

14. WSKAZANIA

15. WSKAZANIA

16. WSKAZANIA

17. WSKAZANIA

18. WSKAZANIA

19. WSKAZANIA

20. WSKAZANIA

21. WSKAZANIA

22. WSKAZANIA

23. WSKAZANIA

24. WSKAZANIA

25. WSKAZANIA

26. WSKAZANIA

27. WSKAZANIA

28. WSKAZANIA

29. WSKAZANIA

30. WSKAZANIA

31. WSKAZANIA

32. WSKAZANIA

33. WSKAZANIA

34. WSKAZANIA

35. WSKAZANIA

36. WSKAZANIA

37. WSKAZANIA

38. WSKAZANIA

39. WSKAZANIA

40. WSKAZANIA

41. WSKAZANIA

42. WSKAZANIA

43. WSKAZANIA

44. WSKAZANIA

45. WSKAZANIA

46. WSKAZANIA

47. WSKAZANIA

48. WSKAZANIA

49. WSKAZANIA

50. WSKAZANIA

51. WSKAZANIA

52. WSKAZANIA

53. WSKAZANIA

54. WSKAZANIA

55. WSKAZANIA

56. WSKAZANIA

57. WSKAZANIA

58. WSKAZANIA

59. WSKAZANIA

60. WSKAZANIA

61. WSKAZANIA

62. WSKAZANIA

63. WSKAZANIA

64. WSKAZANIA

65. WSKAZANIA

66. WSKAZANIA

67. WSKAZANIA

68. WSKAZANIA

69. WSKAZANIA

70. WSKAZANIA

71. WSKAZANIA

72. WSKAZANIA

73. WSKAZANIA

74. WSKAZANIA

75. WSKAZANIA

76. WSKAZANIA

77. WSKAZANIA

78. WSKAZANIA

79. WSKAZANIA

80. WSKAZANIA

81. WSKAZANIA

82. WSKAZANIA

83. WSKAZANIA

84. WSKAZANIA

85. WSKAZANIA

86. WSKAZANIA

87. WSKAZANIA

88. WSKAZANIA

89. WSKAZANIA

90. WSKAZANIA

91. WSKAZANIA

92. WSKAZANIA

93. WSKAZANIA

94. WSKAZANIA

95. WSKAZANIA

96. WSKAZANIA

97. WSKAZANIA

98. WSKAZANIA

99. WSKAZANIA

100. WSKAZANIA

1 Działalność inspekcyjno – kontrolna i badawcza

Prawne podstawy funkcjonowania Inspekcji Ochrony Środowiska określono w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r., która nałożyła na nią obowiązek:

- kontrolowania przestrzegania przepisów prawa o ochronie środowiska przez podmioty gospodarcze,
- prowadzenia badania stanu środowiska,
- informowania społeczeństwa o wynikach tych badań.

Cele działalności inspekcyjno – kontrolnej WIOŚ są corocznie ustalane w planach pracy, tworzonych na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, analizy wyników dotychczasowej działalności, propozycji przekazanych przez Marszałka, Wojewodę oraz propozycji zgłaszanych przez organy samorządowe.

1.1 ZAKRES DZIAŁALNOŚCI INSPEKCYJNO-KONTROLNEJ

Podstawowym celem kontroli jest wymuszenie na jednostkach organizacyjnych podejmowania działań, które w konsekwencji mają spowodować zmniejszenie ich negatywnego wpływu na środowisko. Inspekcja Ochrony Środowiska zgodnie z przysługującymi kompetencjami może zastosować różnego rodzaju środki dyscyplinujące, między innymi:

- wydać zarządzenia pokontrolne,
- wydać decyzję wyznaczającą termin usunięcia zaniechań, a w przypadku stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia a także znacznych szkód w środowisku, w porozumieniu z Wojewodą, wydać decyzję wstrzymującą działalność zakładu,
- wymierzyć karę pieniężną za naruszanie warunków korzystania ze środowiska,
- skierować wystąpienia do innych organów administracji państwowej, rządowej i samorządu terytorialnego z wnioskiem o podjęcie działań związanych z ich właściwością,
- zastosować karę grzywny (mandat karny),
- skierować wniosek do sądu i organów ścigania.

W rejestrze obiektów kontrolowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku na terenie powiatu bielskiego znajdują się aktualnie 103 podmioty i obiekty gospodarcze mające wpływ na stan środowiska.

W okresie od przedstawienia poprzedniej informacji o stanie środowiska na terenie powiatu (październik 2007 r.) przeprowadzono 26 kontroli w najbardziej uciążliwych podmiotach i obiektach. W wyniku przeprowadzonych kontroli, w przypadkach stwierdzanych przekroczeń wymierzono kary pieniężne za naruszenie warunków korzystania ze środowiska.

1.2 MONITORING ŚRODOWISKA

W ramach działalności badawczej główny zakres prac prowadzony jest w oparciu o Program Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), którego koordynatorem jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie. System PMŚ składa się z 3 głównych bloków zagadnień: jakość środowiska, emisja oraz oceny i prognozy.

Zadania PMŚ realizowane są głównie przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska. Stanowią one również wojewódzką bazę informacji o stanie środowiska. Program badawczy realizowany przez WIOŚ obejmuje następujące komponenty środowiska:

- monitoring powietrza atmosferycznego,
- monitoring wód powierzchniowych płynących i stojących,
- monitoring wód podziemnych,
- monitoring hałasu,
- monitoring pól elektromagnetycznych,
- monitoring odpadów niebezpiecznych.

Aktualne wyniki kontroli i badań stanu środowiska na terenie powiatu przedstawiono poniżej.

2 Powietrze

2.1 EMISJA

Do substancji mających największy udział w emisji zanieczyszczeń, pochodzących głównie z procesów spalania energetycznego należą: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pyły. Pozostałe rodzaje zanieczyszczeń emitowane z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie województwa to: węglowodory aromatyczne i alifatyczne, alkohole, octan etylu i ksylen oraz inne zanieczyszczenia.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń atmosfery na terenie woj. podlaskiego są ciepłownie miejskie, przemysłowe oraz rozproszone źródła emisji z sektora komunalno – bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne.

Na terenie powiatu bielskiego największymi źródłami zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego są ciepłownie miejskie i osiedlowe oraz zakłady przemysłowe zlokalizowane w Bielsku Podlaskim. Do zakładów kontrolowanych przez WIOŚ należą m. in.:

- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Bielsku Podlaskim,
- Przedsiębiorstwo Drogowo – Mostowe „MAKSUD” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim,
- „SUEMPOL” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim,
- Zakład Stolarski, Sławomir Kuczyński w Bielsku Podlaskim,
- „POM – SERWIS” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim,
- „M” Zakład Masarski, Ostaszewski i Pachwicewicz Sp.j. w Bielsku Podlaskim,
- Zakład Mięsny „NETTER” Czyżew Zakład w Bielsku Podlaskim.

Wyniki ostatnich kontroli tych obiektów przedstawiono poniżej:

- **Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Bielsku Podlaskim.** Źródłami emisji zanieczyszczeń są: kotłownia centralna przy ul. Rejonowej 11 (eksploatująca 3 kotły typu WRp, o łącznej mocy cieplnej 30 MWt) oraz kotłownie lokalne (przy ul. Ogrodowej i Dubiażyńskiej). Przedsiębiorstwo posiada pozwolenie na wprowadzanie do powietrza gazów i pyłów (dla kotłowni centralnej) wydane przez Starostę Powiatowego 17.11.2003 r. Decyzja ważna jest do 17.11.2013 r. W wyniku kontroli, przeprowadzonej w lutym 2008 r. ustalono, że terminowo realizowany jest obowiązek prowadzenia raz na pół roku pomiarów stężeń zanieczyszczeń w gazach odlotowych z eksploatowanych kotłów w kotłowni centralnej. Przedłożone podczas kontroli wyniki pomiarów

- wielkości emisji zanieczyszczeń nie wykazały przekroczeń wielkości dopuszczalnych ustalonych w pozwoleniu. Przeprowadzony w trakcie kontroli obiektu pomiar emisji zanieczyszczeń z eksploatowanego kotła Nr 1 nie wykazał przekroczeń.
- **Przedsiębiorstwo Drogowo – Mostowe „MAKSUD” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim.** Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są: wytwórnia mas bitumicznych wyposażona w instalacje produkcyjną, zbiorniki magazynowe asfaltu oraz oleju opałowego oraz zespół dozowania kruszywa; węzeł betoniarski; kotłownia przedsiębiorstwa, wyposażona w kocioł o mocy cieplnej 200kW oraz składowiska kruszywa. Zakład posiada pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z wytwórni mas bitumicznych oraz procesów technologicznych wydane przez Starostę Powiatowego. Termin ważności pozwoleń do 31.05.2016 r. W trakcie kontroli, przeprowadzonej na przełomie czerwca i lipca 2008 r., wytwórnia mas bitumicznych nie była eksploatowana w związku z tym nie przeprowadzono pomiaru emisji zanieczyszczeń.
 - **„SUEMPOL” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim.** Źródła emisji zanieczyszczeń spełniają wymogi techniczne. W 2007 r. rozpoczęto modernizację instalacji wędzarniczej w zakładzie. Zdemontowano dotychczas pracujące komory typu MAURER a zainstalowano 3 nowe komory. Dwie komory wędzarnicze ATMOS i REXPOL są nadal eksploatowane. Zakład posiada pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji wędzarniczej z dnia 12.07.2006 r. wydane przez Starostę Powiatowego i ważne do 30.06.2016 r. Jednakże prowadzona modernizacja komór wędzarniczych wymusza zmianę warunków powyższego pozwolenia. Ze względu na moc kotłów podmiot zwolniony jest z ustawowego obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej. Kontrola przeprowadzona w lutym 2008 r. wykazała konieczność uaktualnienia stanu formalno – prawnego w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem stosownie do aktualnej sytuacji zakładu.
 - **Zakład Stolarski, Sławomir Kuczyński w Bielsku Podlaskim.** Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest kotłownia wyposażona w 1 kocioł typu MODERATOR, którego moc cieplna wynosi 100 kW. Zgodnie z obowiązującymi przepisami w/w źródło emisji nie wymaga uzyskania pozwolenia na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza. Podczas kontroli przeprowadzonej w lipcu 2008 r. nie stwierdzono, aby w eksploatowanym kotle spalane były jakiegokolwiek odpady, które mogłyby powodować uciążliwość okolicznym mieszkańcom. Według oświadczenia właściciela w zakładzie zlokalizowanym przy ul. Wiejskiej 1 w Bielsku Podlaskim nigdy nie były prowadzone żadne procesy związane z lakierowaniem bądź malowaniem produkowanych tam mebli (kontrola nie wykazała prac z tym związanych).
 - **„POM – SERWIS” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim.** Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest kocioł o mocy 80 kW, wykorzystywany na potrzeby c.o. i c.w.u. obiektu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami w/w źródło pozwala na zakwalifikowanie go jako źródła zwolnionego z ustawowego obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej. Kontrola przeprowadzona w lutym 2008 r. nie wykazała nieprawidłowości.
 - **„M” Zakład Masarski, Ostaszewski i Pachwiczewicz Sp.j. w Bielsku Podlaskim.** Źródłami emisji zanieczyszczeń są procesy energetycznego spalania paliw: kocioł o mocy nominalnej 55,4 kW. pracujący na potrzeby c.o. i c.w.u. pomieszczeń produkcyjnych i administracyjno-biurowych; procesy technologiczne (procesy wędzenia): komory wędzarnicze, kocioł warzelny, dojrzewalnia wędlin (do dnia kontroli nie uruchomiona). Zakład posiada również urządzenia i instalacje chłodnicze. W 2007 roku uruchomiono dwa agregaty chłodnicze. Urządzenia zostały przeniesione na teren zakładu z firmowych obiektów zlokalizowanych w terenie. Zgodnie z przepisami

prawnymi¹ obowiązek przeprowadzania sprawdzania szczelności urządzeń lub instalacji jest realizowany. Oględziny instalacji oraz sprawdzenie szczelności zostało przeprowadzone w dniu 23.11.2007 r. W trakcie przeprowadzonych czynności dokonano uzupełnienia czynnika chłodniczego. Urządzenia i instalacje zawierające substancje kontrolowane są oznakowane zgodnie ze określonym prawnie wzorem („niebezpieczne dla warstwy ozonowej”). Zakład posiada pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z prowadzonych procesów technologicznych (procesy wędzenia) z dnia 8 kwietnia 2005 r. wydane przez Starostę Powiatowego. Ze względu na moc kotłów, kontrolowany podmiot zwolniony jest z ustawowego obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej ze źródeł energetycznych. Kontrola przeprowadzona w marcu 2008 r. nie wykazała nieprawidłowości.

- **Zakład Mięsny „NETTER” Czyżew Zakład w Bielsku Podlaskim.** Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza jest kotłownia zakładowa wyposażona w 2 kotły o mocy nominalnej 2,2 MW. Źródło emisji stanowią także procesy technologiczne (parzenie i wędzenie), w których używane są komory wędzarnicze wyposażone w dymogeneratory oraz tzw. układy myjki dymu do ograniczenia emisji substancji zanieczyszczających. Zakład posiada pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z kotłowni oraz procesów technologicznych z dnia 22.03.2005 r. wydaną przez Starostę Powiatowego. Termin ważności pozwolenia do 31.03.2015 r. Firma wywiązuje się z obowiązku wykonywania dwukrotnie w ciągu roku pomiarów wielkości emisji zanieczyszczeń z eksploatowanych kotłów. Pomiarów dotychczas przeprowadzonych nie wykazały przekroczeń wielkości dopuszczalnych ustalonych w pozwoleniu. W trakcie kontroli przeprowadzonej we wrześniu 2008 r. dokonano pomiaru wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza z komory wędzarniczej. Przekroczeń nie stwierdzono.
- **„BRYTPOL” S.C. Zakład produkcji pelletu w Bielsku Podlaskim** Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest składowisko trocin oraz instalacja do produkcji brykietu, w skład której wchodzi: piec murowany, pojemnik zasypowy, suszarnia bębnowa, młynek uśredniający frakcję trocin, prasa do produkcji pellestu. Ze względu na moc cieplną pieca, kontrolowany podmiot zwolniony jest z ustawowego obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej ze źródeł energetycznych. Według informacji uzyskanych w trakcie kontroli (przełom czerwca i lipca 2008 r.) powodem nadmiernej emisji trocin i pyłów z produkcji brykietu jest tzw. „czynnik ludzki”. Przedstawiciel zakładu oświadczył, że problem ten występował głównie w początkowym okresie eksploatacji linii, po przeszkoleniu pracowników ją obsługujących, dochodzi do tego sporadycznie a zakłócenia w procesie technologicznym są natychmiast usuwane. Kontrola nie wykazała, intensywnego pylenia z linii do produkcji pellestu. Zaobserwowano jednak znaczne ilości trocin, zalegające na terenie oraz poza granicą zakładu, w związku z czym zachodzi uzasadnione podejrzenie, że zastosowane rozwiązania techniczno – technologiczne oraz sposób eksploatacji instalacji, szczególnie przy niekorzystnych warunkach atmosferycznych może powodować rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń poza granice zakładu.

Sumaryczne wielkości emisji² w 2007 r. dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie bielsko – siemiatyckiej, w której leży powiat bielski, przedstawiały się następująco:

- dwutlenku azotu (NO₂) – 253,09 Mg/rok,
- dwutlenku siarki (SO₂) – 287,99 Mg/rok,

1 Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie kontroli szczelności urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane (Dz.U. 2004 nr 195 poz. 2008)

2 na podstawie „Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref województwa podlaskiego” za 2007 rok.

- tlenku węgla (CO) – 773,7 Mg/rok,
- dwutlenku węgla (CO₂) – 192260, 65 Mg/rok,
- pył ogółem - 346,26 Mg/rok,
- benzo(a)piren – 0,29 Mg/rok.

2.2 IMISJA

Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie woj. podlaskiego dokonywana jest w oparciu o pomiary kontrolne głównych zanieczyszczeń bezpośrednio emitowanych do atmosfery (emisja) oraz badania monitoringowe substancji powstających w atmosferze (imisja).

Na terenie strefy bielsko – siemiatyckiej, w której leży powiat bielski, oceny jakości powietrza dokonano na podstawie pomiarów prowadzonych metodą pasywną³, w okresie od lutego 2003 r. do stycznia 2004 r.⁴

Wykonywana corocznie (zgodnie art. 89 Ustawy Prawo ochrony środowiska) „Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref województwa podlaskiego w 2007 roku” nie wykazała przekroczeń norm zanieczyszczenia powietrza w strefie bielsko – siemiatyckiej. Aby potwierdzić czy norma jakości powietrza w tej strefie jest dotrzymana Inspektorat w 2008 roku wykonuje pomiary w powiecie siemiatyckim, który leży również w tej strefie.

Pozwala to na sformułowanie następujących wniosków dotyczących powiatu bielskiego:

1. Nie stwierdzono przekroczeń średniorocznych dopuszczalnych stężeń SO₂, NO₂, i benzenu. Wartości były znacznie niższe od norm dopuszczalnych.
2. W sezonie grzewczym obserwowano nieznaczny wzrost zanieczyszczeń SO₂, w przypadku NO₂ i benzenu nie obserwowano podobnej zależności.
3. Wyniki badań, w odniesieniu do obowiązujących norm dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych dla zdrowia w powietrzu atmosferycznym wskazują na dobrą jakość powietrza na terenie powiatu bielskiego.

3 Stan czystości wód powierzchniowych

Zasady monitoringu wód uwzględniają badanie i ocenę jakości wód w sposób odpowiedni do celów jej użytkowania i prowadzonej działalności na obszarze zlewni. Badania obejmują:

- monitoring wód dla celów ogólnej oceny jakości wody, w tym stopnia eutrofizacji poprzez badania stężeń związków azotu i fosforu oraz w celu określenia odcinków wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.
- monitoring jakości wód przeznaczonych do bytowania ryb, skorupiaków i mięczaków w warunkach naturalnych,
- monitoring wód prowadzony w ujęciach zaopatrujących ludność w wodę do spożycia oraz w obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych,
- monitoring jakości wód granicznych.

³ Szczegółowe wyniki badań zawarto w opracowaniu „Informacja o stanie środowiska na terenie powiatu hajnowskiego” z 2004 r. Są one również opublikowane na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (www.wios.bialystok.pl); działy publikacje)

⁴ Szczegółowe wyniki badań zawarto w opracowaniu „Informacja o stanie środowiska na terenie powiatu bielskiego” z 2004 r. oraz dostępne są stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (www.wios.bialystok.pl) w dziale publikacje.

3.1 KLASYFIKACJE WÓD

- **Ogólna ocena jakości wód.** Jest podstawową oceną⁵ obejmującą 5 klas jakości tych wód (z uwzględnieniem warunków jakości wody powierzchniowej wykorzystywanej do zaopatrzenia ludności do spożycia). Są to:
 - klasa I - wody o bardzo dobrej jakości.
 - klasa II - wody dobrej jakości.
 - klasa III - wody zadowalającej jakości.
 - klasa IV - wody niezadowalającej jakości.
 - klasa V - wody złej jakości.
- **Ocena przydatności do bytowania ryb.** Podstawę oceny stanowi Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. Nr 176, poz. 1455).
- **Ocena przydatności wody do spożycia.** Podstawę oceny stanowi Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204 poz. 1728).
- **Ocena wrażliwości wód na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych i podatności na eutrofizację.** Podstawę oceny stanowi Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Nr 241 poz. 2093).

Na terenie powiatu bielskiego WIOŚ w Białymstoku prowadzi badania monitoringowe rzek: Białej, Orlanki oraz Nurca. Ostatnie badania tych rzek wykonano w 2007 roku.

3.2 ORLANKA I BIAŁA

Rzeka Orlanka jest lewobrzeżnym dopływem Narwi o długości 50,3 km. Na 12,2 km uchodzi do niej rzeka Biała (o długości 31,2 km), która jest największym lewobrzeżnym dopływem, przyjmującym ścieki z Bielska Podlaskiego.

Na terenie powiatu bielskiego badania Orlanki prowadzono w profilu ujściowym – wodowskaz Chroboły, a w przypadku rzeki Białej poniżej Bielska Podlaskiego w m. Hryniewiczze.

Wnioski z badań przeprowadzonych w 2007 roku.

1. **Ogólna ocena jakości wód** zarówno rzeki Orlanki jak i Białej w profilach ujściowych odpowiadała V klasie czystości (wody złej jakości). Wyniki badań wykazywały wyraźny, negatywny wpływ odprowadzanych ścieków z Bielska Podlaskiego, które powodują degradację wód rzeki Białej.
2. **Ocena przydatności do bytowania ryb** wykazała, że wody rzeki Orlanki i Białej nie spełniają kryteriów, jakim powinny odpowiadać wody do bytowania ryb w warunkach naturalnych. W przypadku Orlanki wskaźnikami dyskwalifikującymi są: podwyższone wartości azotynów, fosforu ogólnego oraz niskie stężenie tlenu rozpuszczonego. W przypadku Białej czynnikami dyskwalifikującymi są: podwyższone wartości azotu ogólnego, azotynów, fosforu ogólnego oraz niskie stężenie tlenu rozpuszczonego.

⁵ od sierpnia 2008 roku wprowadzono nową klasyfikację wód; patrz. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych Dz.U. 162, poz. 1008.

3. Ocena wód rzeki Orlanki nie wykazała jej podatności na eutrofizację. W przypadku rzeki Białej w m. Hryniewicze stwierdzono, iż jej wody są podatne na eutrofizację ze względu na przekroczone wartości fosforu ogólnego.

3.2.1 OSTATNIE WYNIKI KONTROLI OBIEKTÓW POŁOŻONYCH NA OBSZARZE ZLEWNI ORLANKI W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ

- **HOOP S.A. – Zakład Produkcyjny w Bielsku Podlaskim.** Kontrola gospodarki wodno-ściekowej została przeprowadzona w listopadzie 2007 roku. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 03.06.2013 roku na pobór wody z własnego ujęcia, odprowadzanie oczyszczonych ścieków technologicznych oraz odprowadzanie oczyszczonych ścieków deszczowych. W zakładzie produkcyjnym powstają ścieki bytowo-gospodarcze odprowadzane do kanalizacji miejskiej, ścieki technologiczne z płukania odżelaziaczy i powstające w procesie przygotowania wody uzdatnionej do produkcji smakowej oraz ścieki deszczowe. Ścieki z płukania odżelaziaczy podczyszczane są w osadnikach, a następnie razem z koncentratem z odwróconej osmozy i ze ściekami deszczowymi odprowadzane poprzez separator cyrkulacyjno-koalescencyjny do rowu melioracyjnego i dalej do rzeki Białej. W pozwoleniu wodnoprawnym HOOP S.A. został zobowiązany do wykonywania kontrolnych analiz oczyszczonych ścieków z płukania odżelaziaczy i koncentratu odwróconej osmozy co 2 miesiące, oczyszczonych ścieków deszczowych co 6 miesięcy. W wyniku kontroli odnotowano nieprawidłowości. Przedstawione wyniki badań ze stacji uzdatniania wody i ścieków deszczowych z lat 2006 - 2007 wskazują, że badania nie były wykonywane z częstotliwością określoną w pozwoleniu wodnoprawnym. Zakres badań w ściekach ze stacji uzdatniania wody nie we wszystkich próbach ujmuje wskaźniki określone w pozwoleniu. Zawartość zawiesin w ściekach oczyszczonych nie zawsze spełniała warunki pozwolenia.
- **Oczyszczalnia ścieków w Dydulach, gmina Orla.** Podmiot skontrolowano w listopadzie 2007 roku. Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód ważne do 14.01.2015 roku. Woda na potrzeby osiedla mieszkaniowego w Dydulach jest pobierana z wodociągu gminnego gminy Orla. Natomiast na oczyszczalnię doływają ścieki z siedmiu budynków mieszkalnych. Ścieki oczyszczone są odprowadzane do rowu melioracyjnego. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.
- **„Anna” Skup Żywca Export-Import w Orli.** Podmiot został skontrolowany w grudniu 2007 roku. Firma prowadzi działalność w zakresie skupu i transportu żywca. Kontrolę przeprowadzono w wyniku złożenia zawiadomienia do WIOŚ Białystok o możliwości usuwania odchodów zwierzęcych z samochodów transportowych w/w firmy do rzeki Orlanki. W toku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.
- **METAL ZŁOM Skup Żłomu Irena Bazyluk.** Podmiot skontrolowano w styczniu 2008 roku. Firma zajmuje się m. in. demontażem pojazdów. Sektory przyjmowania i magazynowania pojazdów oraz usuwania substancji niebezpiecznych z pojazdów wyposażone są w system odprowadzania ścieków przemysłowych kierowanych wprost do separatora substancji ropopochodnych. Stacja demontażu zaopatrzona jest w sorbent przeznaczony do likwidacji ewentualnych wycieków płynów eksploatacyjnych. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.
- **„POM-SERWIS” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** Kontrolę przeprowadzono w lutym 2008 roku. Podstawową działalnością firmy jest handel nawozami, węglem, ciągnikami, maszynami rolniczymi oraz częściami zamiennymi. W obiekcie planowany jest obrót środkami ochrony roślin. Woda do celów socjalnych pobierana jest z miejskiej sieci wodociągowej. Pobór wody i odprowadzanie ścieków odbywa się zgodnie z umową zawartą z Przedsiębiorstwem

Komunalnym z o.o. w Bielsku Podlaskim. Wody opadowe z terenów utwardzonych poprzez separator odprowadzane są do miejskiej kanalizacji deszczowej. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

- **„M” Zakład Masarski w Bielsku Podlaskim.** Kontrola została przeprowadzona w okresie luty-marzec 2008 roku. Zakład prowadzi przetwórstwo mięsa wieprzowego i wołowego (rozbiór-dystrybucja). Surowiec w postaci półtuszy wieprzowych i ćwierci wołowych dostarczają okoliczne ubojnie własnymi środkami transportu. Zakład jest zaopatrywany w wodę z miejskiej sieci wodociągowej. Dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków odbywa się na podstawie umowy z dnia 10 maja 1997 r. podpisanej z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bielsku Podlaskim. Woda jest używana do produkcji – do wytwarzania lodu, wychładzania wędlin i mycia pojemników. Dzielne zapotrzebowanie wody wynosi ok. 2,8 m³. Ścieki poprodukcyjne przed odprowadzeniem do kanalizacji podczyszczane są w dwóch odstojnikach (łapaczach tłuszczu). Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.
- **PH "ROLEX" Irena Niewińska.** Kontrola została przeprowadzona w marcu 2008 roku. Podstawową działalnością jednostki jest handel nawozami sztucznymi stałymi i ciekłymi. Woda do celów socjalnych pobierana jest z miejskiej sieci wodociągowej. Pobór wody i odprowadzanie ścieków odbywał się na podstawie umowy z Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.3 NURZEC

Rzeka należy do rzek typowo nizinnych przepływających przez tereny bagienne i podmokłe. Wyływa z podmokłej doliny położonej na południowy-wschód od m. Czeremcha na wysokości ok. 180 m n.p.m. Całkowita długość rzeki wynosi 100,2 km a powierzchnia zlewni 2082,6 km². Rzeka jest jedną z większych zlewni dopływów Bugu IV-rzędu.

Nurzec i jej dopływy odprowadzają wody z obszaru Wysoczyzny Bielskiej, Drohickej i Wysokomazowieckiej będącymi mezoregionami Niziny Północno-Podlaskiej. Jednym z większych dopływów w górnej części zlewni rzeki jest rzeka Nurczyk o powierzchni zlewni 238 km². Inne dopływy to: Kukawka, Pełchówka i Płonka. Ostatnie badania rzeki na terenie powiatu prowadzono w 2007 roku w m. Nurzec (73,0 km).

Wnioski z badań przeprowadzonych w 2007 r.

1. **Ogólna ocena jakości wód** w m. Nurzec odpowiadała V klasie (wody złej jakości).
2. **Ocena przydatności do bytowania ryb** wykazała, że wody rzeki Nurzec nie spełniają kryteriów, jakim powinny odpowiadać wody do bytowania ryb w warunkach naturalnych. Wskaźnikami dyskwalifikującymi były: BZT5, azotyny i fosfor ogólny.
3. **Ocena podatności na eutrofizację** wykazała, że wody Nurca są podatne na eutrofizację ze względu na chlorofil „a”.

3.3.1 OSTATNIE WYNIKI KONTROLI OBIEKTÓW POŁOŻONYCH NA OBSZARZE ZLEWNI NURCA W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ

- **Oczyszczalnia gminna w Brańsku.** Obiekt został skontrolowany w lipcu 2008 roku. Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków do rzeki Nurzec ważne do 06.06.2016. Obsługuje ona mieszkańców Brańska podłączonych do kanalizacji oraz przyjmuje ścieki dowożone od mieszkańców gminy i z dwóch masarni. Średni przepływ ścieków wynosi około 250 m³/d. Ścieki dowożone gromadzone są w zbiorniku retencyjno-uśredniającym i

dozowowane stopniowo do przepompowni. Badania ścieków oczyszczonych odprowadzanych do rzeki Nurzec wykonywane są dwa razy w roku. Wyniki badań nie wykazują przekroczeń warunków dopuszczalnych wartości stężeń zanieczyszczeń określonych w pozwoleniu wodnoprawnym. W toku kontroli nie odnotowano nieprawidłowości.

3.4 STRABELKA (DOPLÝW NARWI)

Rzeka Strabelka jest lewobrzeżnym dopływem Narwi. Razem ze swym dopływem – Pulszanką tworzą główny układ sieci hydrograficznej gminy Wyszki. W ostatnim okresie WIOŚ Białystok nie prowadzi monitoringu w/w rzek.

3.4.1 OSTATNIE WYNIKI KONTROLI OBIEKTÓW POŁOŻONYCH NA OBSZARZE ZLEWNI STRABELKI W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ

Ujęcie wody w gminie Wyszki. Obiekt został skontrolowany w okresie wrzesień-październik 2008 roku. Ujęcia wody obejmują 3 studnie wiercone w miejscowości Wyszki, oraz 2 studnie wiercone w miejscowości Budlewo. Stan formalno-prawny w zakresie eksploatacji ujęć wody uregulowany jest decyzjami Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim: ujęcie w Wyszkach – decyzja ważna do 17.06.2013 r., ujęcie wody w Budlewie decyzja ważna do 30.04.2013 r. W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości: odczyty wskazań przepływomierzy w Budlewie nie są prowadzone w systemie dobowym, odczyty wskazań przepływomierzy w Wyszkach nie są prowadzone w systemie cotygodniowym, pomiary wydajności studni w Budlewie nie są prowadzone, wazy wejściowe do studni znajdujących się w Wyszkach i Budlewie nie posiadają cech legalizacji.

4 Wody podziemne

Wody podziemne należące do zasobów naturalnych, coraz bardziej zagrożone są zanieczyszczeniami z powierzchni ziemi. Konieczna jest ich szczególna ochrona, gdyż są to zasoby nieodnawialne. W szczególności niezbędna jest ochrona znacznych obszarów, pod którymi znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. W Polsce jest ich około 180, a obszar obejmuje ponad 52 % powierzchni naszego kraju.

Wody podziemne zanieczyszczone są różnymi substancjami chemicznymi, najczęściej są to: azotany, fosforany, substancje ropopochodne, chlorki, siarczany i inne. Najpowszechniej występującymi przyczynami zanieczyszczeń wód podziemnych są wycieki z niez izolowanych wysypisk odpadów, z baz paliwowych i stacji sprzedaży paliw do pojazdów samochodowych. Zanieczyszczenia siarczanami występują przede wszystkim na terenach uprzemysłowionych, azotanami i fosforanami na terenach rolniczych (są one także przyczyną degradacji zbiorników wodnych).

Na terenie powiatu bielskiego w 2007 roku badania wód podziemnych przeprowadzono w jednym punkcie pomiarowym w sieci monitoringu diagnostycznego. Pomiary i ocenę wykonał Państwowy Instytut Geologiczny.

Zestawienie stanowisk badawczych na terenie powiatu bielskiego i klasyfikacja jakości wód podziemnych w 2007 roku.

Nr otworu w sieci	Miejscowość	rodzaj wód	Klasa wód 2007 (Przekroczone wskaźniki- klasa IV i V)
1881	Husaki	wgłębne	IV (NH ₄ , Fe)

Studnia w Husakach w 2007 roku charakteryzowała się wodami podziemnymi zaliczonymi do IV klasy jakości (wody niezadawalającej jakości).⁶

5 Gospodarka odpadami

Na terenie powiatu bielskiego zlokalizowanych jest 6 składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przyjmujących odpady komunalne. Żadne z eksploatowanych składowisk nie jest przystosowane do składowania odpadów niebezpiecznych. Na omawianym obszarze nie ma również składowisk odpadów przemysłowych.

W wyniku wykonanych w ostatnich latach przeglądów ekologicznych oraz kontroli WIOŚ, jako nadające się do eksploatacji (spośród dotychczas działających), zakwalifikowano jedynie dwa składowiska: miejskie składowisko odpadów w Brańsku oraz nowo wybudowane (działające od stycznia 2006 roku) składowisko odpadów w miejscowości Augustowo. Pozostałe wysypiska przewidziano do zamknięcia do końca 2009 roku.

Wykaz istniejących składowisk na terenie powiatu bielskiego.

Lp.	Nazwa obiektu, właściciel, zarządzający	Elementy wyposażenia a) uszczelnienie b) odcieki c) wody opadowe d) gaz składowiskowy	Rok uruchomienia/ deklarowany rok zamknięcia	Powierzchnia całkowita [ha] Powierzchnia wykorzystania [ha]	Pojemność całkowita [Mg] Pojemność wykorzystania [%]	Ilość odpadów zdeponowana w 2007 r. [Mg]	Uwagi - ocena WIOŚ, - pozwolenie zintegrowane
1	Składowisko odpadów stałych zlokalizowane na gruntach wsi Augustowo Urząd Miasta ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. ul. Studziwodzka 37 17-100 Bielsk Podlaski	a) podwójna przesłona mineralno syntetyczna	2006	5,5	bd	10395,95	< spełnia wymogi < podlega/ma
		b) drenaż c) rów odwadniający d) 12 studni odgazowania	2016	2,3	bd		
2	Miejskie składowisko odpadów w Brańsku Urząd Miasta Ul. Rynek 8 Brańsk	a) folia propylenowa	1988	2,9	85000	442,7	< spełnia wymogi < nie podlega
		b) osadniki bezodpływowe c) nie ujmowane d) kominki wentylacyjne	2012	0,9	63%		
3	Składowisko odpadów w Domanowie Urząd Gminy Ul. Rynek 8 Brańsk	a) brak b) nie ujmowane c) nie ujmowane d) nie ujmowany	bd 2009	0,4 0	0 0	5,9	< do wstrzymania działalności/rekultywacji < nie podlega
4	Gminne wysypisko odpadów stałych w Boćkach Urząd Gminy ul. Plac Armii Krajowej 3 17-111 Boćki	a) brak	1988	1,7	14400	79,67	< do wstrzymania działalności/rekultywacji < nie podlega
		b) nie ujmowane c) nie ujmowane d) nie ujmowany	2009	1,7	20%		

⁶ Należy podkreślić, że przedstawiona klasyfikacja wód podziemnych skierowana jest na ocenę stopnia zanieczyszczenia wód i nie obejmuje oceny stanu sanitarnego oraz badań pod kątem przydatności wody do picia (po uzdatnieniu). Oceny te wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna.

5	Składowisko odpadów w Rudce Gmina Rudka	a) brak b) nie ujmowane	1968	0,5	1500	36,65	< do wstrzymania działalności/ rekultywacji
	ul. Brańska 13 17-123 Rudka	c) nie ujmowane d) nie ujmowany	przed 2009	0,3	48%		< nie podlega
6	Składowisko odpadów stałych we wsi Szpaki Urząd Gminy ul. Piórkowska 2 17-132 Wyszki Przedsiębiorstwo usługowo handlowe MPO Sp. z o.o. 15-950 Białystok ul.27 lipca 62	a) brak b) nie ujmowane c) nie ujmowane	1988	0,7	3465	327,73	< do wstrzymania działalności/ rekultywacji < nie podlega
		d) nie ujmowany	2009	0,5	17%		

5.1 ODPADY NIEBEZPIECZNE

Informacje o odpadach niebezpiecznych pochodzą z ankiet przesyłanych do zakładów przez WIOŚ w Białymstoku. W 2008 roku w wyniku poszerzenia gromadzonej przez Inspektorat ewidencji dokonano zmiany kryteriów wyboru producentów odpadów niebezpiecznych⁷. W związku z powyższym ilość odpadów powstałych w 2007 roku jest znacznie wyższa od ilości wykazywanej w latach ubiegłych.

Na podstawie uzyskanych za 2007 rok danych zgromadzono informacje o odpadach wytworzonych przez 14 producentów odpadów niebezpiecznych. Łączna ilość odpadów niebezpiecznych wytworzonych przez wszystkie zakłady na terenie powiatu bielskiego wyniosła 54,967 Mg, gdzie 16,581 Mg zostało przekazane do odzysku, 30,206 Mg unieszkodliwiono poza składowaniem, 9,660 Mg unieszkodliwiono przez składowanie a 1,728 Mg tymczasowo magazynowano u producenta⁸.

Pod względem ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych do największych producentów odpadów niebezpiecznych należą:

- Samodzielny Publiczny ZOZ w Bielsku Podlaskim - 17,570 Mg
- FPIU BISON-BIAL S.A. w Białymstoku oddział w Bielsku Podlaskim - 10,160 Mg
- Przedsiębiorstwo STALBUD Stanisław Leszczyński w Bielsku Podlaskim - 9,660 Mg
- PUHP „MoToBis” Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim - 8,229 Mg
- ENERGO Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim - 4,646 Mg
- VOYAGER Tadeusz Małaszkiwicz w Brańsku - 1,983 Mg

Największym wytwórcą odpadów niebezpiecznych, podobnie jak w latach poprzednich był Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim. ZOZ w Bielsku Podlaskim w 2007 roku wytworzył łącznie 17,570 Mg odpadów niebezpiecznych, gdzie 16,5 Mg stanowiły odpady medyczne niebezpieczne (oznaczone kodem 18 01 03). Odpady medyczne niebezpieczne zostały przekazane do unieszkodliwienia w spalarni odpadów medycznych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Hajnówce.

⁷Wzięto pod uwagę także mniejszych wytwórców odpadów, którzy w 2006 roku wytwarzali powyżej 0,100 Mg/rok.

⁸ Wymienione dane nie bilansują się, gdyż w niektórych przypadkach zakłady przekazały do wykorzystania bądź unieszkodliwienia większą ilość odpadów od wytworzonej w 2007 roku (były one czasowo magazynowane w roku poprzednim).

Struktura odpadów niebezpiecznych wytworzonych w największej ilości w 2007 roku i sposób postępowania

Lp.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Ilość w Mg				
			Wytworzona	Magazynowana	Przekazana do odzysku	Unieszkodliwiona poza składowaniem	Unieszkodliwiona przez składowanie
1	Inne odpady, które zaw. żywe drobnoustr. chorob. lub ich toksyny oraz formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego z wyłączeniem 180180 i 180182	180103	16,50	0,000		16,50	
2	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest	170605	9,660	0,000			9,660
3	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	130205	8,454	0,155	8,549		
4	Baterie i akumulatory ołowiowe	160601	6,677	0,000	6,677		
5	Szlamy z obróbki metali zawierające oleje (np. szlamy z szlifowania, gładzenia i pokrywania)	120118	6,000	0,000		8,100	
6	Odpadowe emulsje i roztwory z obróbki metali niezawierające chlorowców	120109	1,800	0,000		2,200	
7	Filtry olejowe	160107	1,371	0,003		1,378	

Znaczącą ilość odpadów niebezpiecznych stanowią odpady pochodzące z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. Dotyczy to głównie materiałów konstrukcyjnych zawierających azbest. Z uwagi na fakt, iż wyroby zawierające azbest należy usunąć z terenu kraju do końca 2032 roku zakłada się, że powstająca ilość odpadów azbestowych będzie sukcesywnie rosła.

5.2 KONTROLE SKŁADOWISK I ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH

Wyniki kontroli obiektów w latach 2007-2008 z zakresu gospodarki odpadami omówiono poniżej:

- **Zamknięte składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowane na gruntach wsi Augustowo, gm. Bielsk Podlaski.** Na wniosek Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim, dnia 05 października 2007 roku przeprowadzono kontrolę starego, zamkniętego wysypiska odpadów w obrębie wsi Augustowo (działka nr geod. 396). Najbliższe otoczenie wysypiska stanowią użytki rolne w uprawie zbożowej, nowo wybudowane składowisko (od strony zachodniej) oraz zamknięte wyrobisko (od strony północno-zachodniej). W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż wysypisko nie zostało wyposażone w żadne zabezpieczenia ograniczające jego negatywne oddziaływanie na środowisko (geomembrany, ujęcia odcieków). Odpady nie były składowane selektywnie, trafiały tu również półpłynne osady ściekowe pochodzące z oczyszczalni ścieków komunalnych. Nie prowadzono bieżącej rekultywacji wysypiska. Skarpy hałdy odpadowej posiadały nieregularne nachylenie i zmienne wysokości. Zgodnie z przeglądem ekologicznym wysypiska przeprowadzonym w czerwcu 2002 roku, łączna ilość odpadów nagromadzonych na wysypisku od rozpoczęcia składowania w 1988 roku do 2001 roku wynosiła 367,4 tys. Mg luzem. Od roku 2002 do momentu zaprzestania składowania odpadów z początkiem 2006 roku nagromadzono łączne 45,5 tys. Mg odpadów. Stan formalno-prawny wysypiska uregulowany został decyzją Starostwa Powiatowego w Bielsku

Podlaskim z dnia 11 kwietnia 2003 r. zatwierdzającą instrukcję eksploatacji istniejącego składowiska odpadów komunalnych na terenie gruntów wsi Augustowo. W trakcie kontroli przedstawiono *Projekt rekultywacji składowiska odpadów stałych dla m. Bielsk Podlaski, działka nr ewid. 396, obręb wsi Augustowo*. Przewiduje on następujący harmonogram działań: formowanie i zagęszczanie odpadów na powierzchni i skarpach hałdy, dostarczenie i mechaniczne plantowanie popiołów i mieszaniny popiołowo-żużlowej, dostarczenie i przemieszczenie osadu odwodnionego na powierzchni rekultywowanej, zagospodarowanie powierzchni metodą pełnej naprawy, wykonanie 5 studni do odgazowania oraz pielęgnacja mechaniczna powierzchni trawiastej. Biorąc pod uwagę, iż z początkiem 2006 roku rozpoczęto eksploatację nowego składowiska (położonego w sąsiedztwie starego) zasadna jest jak najszybsza rekultywacja przedmiotowego obiektu. W wyniku kontroli udzielono instruktażu w zakresie prawidłowości prowadzenia rekultywacji zgodnie z przedłożonym projektem.

- **Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowane na gruntach wsi Augustowo gm. Bielsk Podlaski (nowe).** Rzeczywistą eksploatację nowego składowiska rozpoczęto w lutym 2006 roku. Składowisko zlokalizowane jest na działce o powierzchni 5,5 ha (nr geod. 384). Najbliższe otoczenie obiektu stanowią: od strony południowej i zachodniej grunty orne, od strony wschodniej droga gminna, za którą rozciąga się zamknięte, nie eksploatowane wysypisko odpadów komunalnych, od strony północnej - nieużytki oraz nieczynne wyrobisko żwirowe. Pojemność całkowita składowiska wynosi 106 400 m³, pojemność zapełniona (łącznie z warstwami izolacyjnymi) - 34 048 m³, zaś powierzchnia w granicach korony równa jest 23 000 m². Składowisko posiada: decyzję zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę wysypiska na odpady stałe wraz z zapleczem i infrastrukturą techniczną, decyzję Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego udzielającą pozwolenia na użytkowanie składowiska odpadów stałych, decyzję zatwierdzającą instrukcję eksploatacji składowiska odpadów, decyzję udzielającą pozwolenia zintegrowanego na eksploatację składowiska odpadów stałych (pozwolenie zintegrowane zezwala na przyjmowanie tych samych rodzajów odpadów, które figurują w instrukcji (zgodność decyzji), decyzję stwierdzającą konieczność rekultywacji gruntów oraz ustalającą rolny kierunek rekultywacji. Podstawowe wyposażenie nowo powstałego składowiska odpadów komunalnych w m. Augustowo obejmuje: kwaterę składowania odpadów o pow. 2,3 ha (obecnie eksploatowana i wyposażona w folię PEHD o grubości 2 mm oraz drenaż płytowy i rurowy) oraz kwaterę o pow. 0,8 ha (gdzie gromadzony jest piasek z przeznaczeniem wykonania warstw izolacyjnych), budynek biurowo socjalny, waga samochodowa, pompownia odcieków, zbiornik odcieków (otwarty, ziemny, uszczelniony folią PEHD), separator, zbiornik p.poż. wraz ze studzienką ssawną, brodzik dezynfekcyjny oraz budynek garażowy na sprzęt wysypiskowy. Obiekty pomocnicze stanowią: zbiornik ścieków sanitarnych, zbiornik na wodę do celów bytowo-gospodarczych, utwardzone place składowe, w tym plac pod kontenery dla surowców wtórnych, punkt czasowego przetrzymywania odpadów problemowych, plac demontażu odpadów wielkogabarytowych, plac czasowego składowania gruzu budowlanego. Teren składowiska jest w całości ogrodzony. Zastosowano również pas zieleni izolacyjnej. Składowisko wyposażone zostało w aparaturę kontrolno-pomiarową: 3 otwory piezometryczne do obserwacji wód podziemnych, 12 kominów do odgazowywania złoża (studnie będą nadbudowywane w trakcie eksploatacji wraz z podwyższaniem się poziomu złoża deponowanych odpadów w kwaterze) i deszczomierz. Na składowisku prowadzony jest stały monitoring za pośrednictwem kamer. Zaopatrzenie obiektu w wodę dla potrzeb bytowo-gospodarczych odbywa się z węzła wyposażonego w zbiornik magazynowy. Ścieki sanitarne z części socjalno-biurowej odprowadzane są do szczelnego

- bezoptywowego zbiornika typu „szambo” o pojemności V-6 m³ i są okresowo wywożone do miejscowej oczyszczalni ścieków. Ścieki technologiczne (odcieki) odprowadzane są z kwatery układem drenażu dennego do zbiornika ewaporacyjnego, gdzie podlegają częściowemu odparowaniu. Nadmiar wywożony jest do miejskiej oczyszczalni ścieków oraz wykorzystywany do zraszania hałdy. Wody opadowe z terenów utwardzonych składowiska są zbierane i doprowadzane do zbiornika retencyjnego za pomocą rowu odwadniającego i sieci kanalizacji deszczowej. Przed wprowadzeniem wód do zbiornika poddane zostają podczyszczeniu na separatorze lamelowym. Wody gromadzone w tym zbiorniku wykorzystane są jako dodatkowe zabezpieczenie p.poż., nadmiar odprowadzany jest na kwaterę składowania. Kontrola przeprowadzona w czerwcu 2008 r. wykazała, iż w 2007 r. na przedmiotowe składowisko dostarczane były zmieszane odpady komunalne pochodzące z terenu miasta Bielsk Podlaski, gminy Bielsk Podlaski oraz gminy Orla. Na składowisko nie były przywożone odpady spoza ww. gmin województwa podlaskiego. Zgodnie z prowadzoną ewidencją w 2007 r. na składowisko trafiło ok. 10,2 tys. Mg zmieszanych odpadów komunalnych, 171,68 Mg odpadów pochodzących z piaskownika z oczyszczalni ścieków komunalnych i 44,99 Mg skratek. W pierwszym kwartale 2008 r. na nowe składowisko nawieziono łącznie ok. 2,3 tys. Mg odpadów. Odpady dostarczane na składowisko były ważone wagą, która w dniu kontroli była sprawna lecz nie posiadała aktualnej legalizacji. W trakcie oględzin stwierdzono, iż odpady nie są składowane selektywnie. Na części placu surowców wtórnych brak było odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki. W punkcie czasowego przetrzymywania odpadów problemowych brak było również odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne. Na placu demontażu odpadów wielkogabarytowych oraz placu czasowego składowania gruzu budowlanego również nie stwierdzono gromadzenia odpadów. Według pozyskanych informacji, surowce wtórne zebrane „u źródła” gromadzone były na terenie bazy przy ul. Studziwodzkiej 37, natomiast odpady problemowe nie były dostarczane na składowisko. W trakcie oględzin nie stwierdzono zaśmiecenia terenów przylegających do obiektu. Nadmiar odcieków przekazywany był na oczyszczalnię komunalną w Bielsku Podlaskim. Wszystkie urządzenia techniczne składowiska w dniu kontroli funkcjonowały prawidłowo. Badania monitoringowe składowiska nie są prowadzone zgodnie z warunkami pozwolenia zintegrowanego. Kontrolowany podmiot posiada umowę (z podmiotem posiadającym akredytację) na wykonanie monitoringu składowiska w zakresie badania wód podziemnych i odcieków. Wyniki badań są przekazywane do Inspektoratu po zakończonym roku kalendarzowym. W wyniku kontroli wydano zarządzenie pokontrolne dotyczące braku prowadzenia selektywnego składowania odpadów. Udzielono instruktażu w zakresie selektywnego składowania odpadów oraz sposobu postępowania z odpadami niebezpiecznymi pochodzącymi z odpadów komunalnych.
- **Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Brańsku.** (Urzędu Gminy Brańsk). Jest to składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na którym składowane są odpady pochodzące wyłącznie z terenu miasta Brańsk. Zlokalizowane częściowo na terenach, które w przeszłości wykorzystywane były jako użytki kopalne, a częściowo stanowiły nieużytki rolne. Składowisko położone jest w obrębie leśnym w odległości ponad 1,5 km od najbliższego terenu o zwartej zabudowie mieszkaniowej miasta Brańsk. Całkowita powierzchnia składowiska wynosi ok. 3,0 ha. Obecnie eksploatowana kwatera ma powierzchnię około 2 ha o zagłębieniu poniżej poziomu terenu wynoszącym ok. 3,0 - 4,0 m. Stan formalno-prawny wysypiska regulują następujące dokumenty: pozwolenie na budowę, pozwolenie na użytkowanie, decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji składowiska odpadów stałych, decyzja na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów

polegającego na składowaniu oraz działalności w zakresie transportu odpadów, decyzja zezwalającą PUH MPO Sp. z o.o. w Białymstoku oraz PUA ASTWA Sp. z o.o. w Białymstoku na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych z terenu miasta Brańsk. Teren składowiska jest ogrodzony. Wyposażenie stanowi drenaż sieciowy, 3 piezometry, system odgazowujący w postaci kominków wentylacyjnych został zniszczony w trakcie eksploatacji składowiska. Składowisko jest dozorowane i czynne od wtorku do soboty w godz. 10.⁰⁰-18.⁰⁰. Podczas kontroli przeprowadzonej w okresie maj-czerwiec 2008 r. stwierdzono, że zarządzenie pokontrolne wydane dnia 03.11.2005 r. zostało wykonane tylko częściowo – wysypisko zostało wyposażone jedynie w piezometry. Brak jest również przyłącza energetycznego i instalacji wodno-kanalizacyjnej. Stwierdzono uszkodzenia i ubytki w ogrodzeniu obiektu (odpady są rozwiewane i zalegają na terenie przylegającym do składowiska). Składowisko w dalszym ciągu nie zostało wyposażone w wagę, przyjmowana ilość odpadów określana jest szacunkowo, a prace porządkowe nie są prowadzone systematycznie. Odpady składowane są bez segregacji na kwaterach pozbawionych warstw izolacyjnych. Brak jest również brodzika do dezynfekcji kół pojazdów opuszczających obiekt. Monitoring składowiska nie jest prowadzony w wymaganym zakresie. Sprawozdania z badań nie są przesyłane do Inspektoratu. W trakcie kontroli przedstawiono umowę zawartą z firmą ZUT EKOCHEM na wykonanie badań wód gruntowych pobranych z 3 piezometrów. Podczas oględzin stwierdzono zanieczyszczenie odpadami okolicznych terenów. Zarządzający nie prowadzi książki obiektu umożliwiającej kontrolę m.in. prac porządkowych prowadzonych na składowisku. W wyniku stwierdzonych w toku kontroli naruszeń lub okoliczności wskazujących na popełnienie wykroczenia nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego oraz wydano zarządzenie pokontrolne.

- **Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne we wsi Domanowo.** Obiekt jest przykładem wiejskiego składowiska dogruntowego, mającego bardziej charakter dzikiego wysypiska śmieci niż składowiska. Znajduje się w granicach administracyjnych miejscowości Domanowo, na działce nr geod. 823 i zajmuje powierzchnię 0,38 ha. Działka ta stanowi mienie komunalne Gminy Brańsk. Wysypisko zlokalizowane jest na terenie nieczynnego grzebowiska. W bezpośrednim sąsiedztwie zlokalizowane są tereny rolne. W promieniu 300 m nie występują zabudowania mieszkalne, obiekty użyteczności publicznej, gospodarczej czy produkcyjnej. Stan formalno-prawny wysypiska w zakresie gospodarki odpadami nie został uregulowany. Obiekt jest przewidziany do zamknięcia do końca 2009 roku. Zgodnie z założeniami *Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2007-2010, z perspektywą do 2018 roku* Gmina Brańsk wchodzi w skład obsługi planowanego do budowy Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dubiażynie, co rozwiąże problem odpadów powstających na terenie gminy po likwidacji wysypiska w Domanowie. W wyniku kontroli przeprowadzonej w okresie październik - listopad 2007 r. stwierdzono szereg nieprawidłowości. Wysypisko jest czynne całodobowo, ponieważ nie jest prowadzony dozór. Stwierdzono brak ogrodzenia. Tereny wokół obiektu są zaśmiecone. Brak jest wyposażenia w urządzenia techniczne zabezpieczające przed negatywnym wpływem obiektu na środowisko (m.in. brak folii izolującej, systemu drenażu i studni zbierających odcieki, pasa zieleni izolacyjnej). Odpady dowożone nie są segregowane i nie są selektywnie gromadzone. Wysypisko nie posiada jakichkolwiek urządzeń kontrolno - pomiarowych. Osoba odpowiedzialna za zarządzanie obiektem nie posiada wymaganego świadectwa kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami. Monitoring wysypiska nie jest prowadzony. Prace porządkowe są przeprowadzane sporadycznie. Ilościowa i jakościowa ewidencja odpadów nie jest prowadzona. Składowisko nie

posiada wagi. Opłaty ekologiczne wnoszone są na podstawie szacunkowych danych. W wyniku stwierdzonych naruszeń nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego.

- **Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Rudce.** Obiekt jest przykładem wiejskiego składowiska dogruntowego, mającego bardziej charakter „dzikiego” wysypiska śmieci niż składowiska. Znajduje się w granicach administracyjnych miejscowości Rudka, w odległości około 1200 m od zwartej zabudowy mieszkaniowej. Działka ta stanowi mienie komunalne Gminy Rudka. W bezpośrednim sąsiedztwie zlokalizowane są pola uprawne rolników indywidualnych. Gminne wysypisko odpadów stałych eksploatowane jest od 1968 roku i zajmuje powierzchnię 0,5 ha o szacowanej pojemności 15 000 m³ (zapełnienie w 90 %) Stan formalnoprawny w zakresie gospodarki odpadami nie został uregulowany. W wyniku kontroli przeprowadzonej w listopadzie 2007 r. stwierdzono szereg naruszeń i wykroczeń. Wysypisko jest czynne całodobowo, ponieważ nie jest prowadzony dozór. Wysypisko nie jest ogrodzone, a tereny rolne wokół obiektu są często zaśmiecone. Jedynym zabezpieczeniem są obwałowania z piasku. Wysypisko nie jest wyposażone w jakiegokolwiek urządzenia techniczne zabezpieczające przed negatywnym wpływem obiektu na środowisko (m.in. brak geomembrany, systemu drenażu i studni zbierających odcieki, pasa zieleni izolacyjnej). Pracownik wysypiska nie posiada świadectwa kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami. Na przedmiotowym wysypisku brak jest wagi. Odpady na składowisko dowożone są indywidualnie przez okolicznych mieszkańców. Z miejsc użyteczności publicznej odpady wywożone są sprzętem transportowym Urzędu Gminy w Rudce. Ilościowa i jakościowa ewidencja odpadów nie jest prowadzona. Wartość opłat za korzystanie ze środowiska określana jest szacunkowo. Odpady nie są segregowane i nie są selektywnie gromadzone. W dniu kontroli stwierdzono, iż prace porządkowe na składowisku są prowadzone sporadycznie. Składowisko pozbawione jest urządzeń kontrolno-pomiarowych a monitoring nie jest prowadzony. Na zlecenie Wójta Gminy Rudka opracowany został *Projekt prac geologicznych wykonania piezometrów na terenie gminnego składowiska odpadów komunalnych w miejscowości Rudka, powiat bielski, województwo podlaskie*, który zatwierdził Starosta Bielski. W wyniku stwierdzonych w toku kontroli naruszeń nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego.
- **Oczyszczalnia ścieków w Boćkach.** Kontrola przeprowadzona w październiku 2007 r., nie wykazała nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami. Odpady powstające podczas oczyszczania ścieków: osad ściekowy i skratki wywożone są na wysypisko w Boćkach. Do czasu wywozu skratki są tymczasowo gromadzone w pojemniku i dezynfekowane. Wywóz skratek odbywa się raz w miesiącu, natomiast osadów ściekowych raz w tygodniu.
- **Oczyszczalnia ścieków w Dydulach, gmina Orla.** Kontrola przeprowadzona w listopadzie 2007 r. wykazała, iż w wyniku pracy oczyszczalni powstaje nadmierny osad ściekowy, który jest gromadzony w urządzeniach oczyszczalni i co pół roku wywożony przez firmy świadczące usługi asenizacyjne. W 2006 r. osad był wywieziony przez Przedsiębiorstwo Komunalne w Bielsku Podlaskim na miejską oczyszczalnię ścieków w Bielsku Podlaskim. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niezgodności w prowadzeniu ewidencji odpadów powstających na oczyszczalni.
- **Oczyszczalnia ścieków w Brańsku.** Kontrola przeprowadzona w lipcu 2008 r. nie wykazała nieprawidłowości. Odpady powstające w wyniku oczyszczania ścieków tj. skratki, piasek, osady ściekowe są magazynowane na terenie oczyszczalni, a następnie wyw. ożone na wysypisko gminne (średnio 2-3 razy w miesiącu) zgodnie z decyzją Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim. Ewidencja odpadów jest prowadzona prawidłowo. Raz w roku osady powstające na oczyszczalni są badane pod kątem przydatności do nawożenia gleb.

- **HOOP S.A. w Bielsku Podlaskim.** Kontrolę przeprowadzono w dniach 07-19 listopada 2007 r. Zakład prowadzi ewidencję wytwarzanych odpadów zgodnie z wzorami dokumentów. W 2007 roku przedłożono Marszałkowi Województwa zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości wytworzonych odpadów (zbiorcze zestawienie za 2006 rok), sprawozdanie o masie wprowadzonych na rynek krajowy opakowań i produktów oraz osiągniętych poziomach odzysku odpadów opakowaniowych (umowa zawarta z Organizacją Odzysku Odpadów i Opakowań S.A. EKOLA) oraz recyklingu (umowa zawarta z Organizacją Odzysku S.A. EKO-PUNKT). Kontrola wykazała, iż podmiot posiada decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami natomiast nie przedłożył Starostwu Powiatowemu w Bielsku Podlaskim informacji dotyczącej ilości wytwarzanych w ciągu roku odpadów innych niż niebezpieczne oraz sposobu gospodarowania tymi odpadami.
- **PH ROLEX W Bielsku Podlaskim.** Kontrolę przeprowadzono w marcu 2008 r. w obiekcie prowadzącym obrót i magazynowanie środkami ochrony roślin. Podmiot posiada decyzję Starostwa Powiatowego zezwalającą na zbiórkę opakowań po środkach ochrony roślin. Powstające odpady komunalne gromadzone są w pojemniku i odbierane przez Przedsiębiorstwo Komunalne w Bielsku Podlaskim. Opakowania po środkach ochrony roślin odbierane będą przez FPHU RADOMIR Sp. J. Mirosław i Bożena Sobolewscy w miejscowości Czyżew-Osada w ramach systemu SZOK (System Zbiórki Opakowań Kaucjonowanych). W wyniku przedmiotowej kontroli stwierdzono, iż nie ma przeciwwskazań aby w omawianym obiekcie prowadzone było magazynowanie i obrót środkami ochrony roślin, również toksycznymi i bardzo toksycznymi, pod warunkiem ich konfekcjonowania oraz sprzedaży prowadzonej przy szczelnych opakowaniach. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości przestrzegania obowiązku stosowanej sprawozdawczości w sprawie wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska (Jednostka nie przekazała wykazu zawierającego informacje i dane wykorzystywanych do ustalenia wysokości opłat środowiskowych).
- **Zakład Stolarski, Sławomir Kuczyński w Bielsku Podlaskim.** prowadzi działalność usługową w zakresie produkcji mebli. Kontrola przeprowadzona w okresie lipiec-sierpień 2008 r. wykazała że zakład nie nalicza opłat za korzystanie ze środowiska oraz nie prowadzi ilościowej i jakościowej ewidencji wytwarzanych odpadów. W związku z czym niemożliwe jest określenie ilości oraz rodzaju powstających odpadów. W wyniku kontroli udzielono instruktażu i wydano zarządzenie pokontrolne dotyczące uregulowania stanu formalno-prawnego w zakresie gospodarki odpadami, prowadzenia ewidencji odpadów zgodnie z obowiązującymi wzorami dokumentów, przekazywania Marszałkowi zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości wytworzonych odpadów i gospodarowania nimi oraz podjęcia działań w celu uregulowania opłat za korzystanie ze środowiska.
- **Zakład produkcji pelletu BRYTPOL s. c. Teda Jadwiga, Teda Monika w Bielsku Podlaskim.** Kontrola przeprowadzona w okresie czerwiec-lipiec 2008 r. miała charakter kontroli interwencyjnej. Podczas kontroli stwierdzono brak ilościowej i jakościowej ewidencji wytwarzanych odpadów. W związku z brakiem kart przekazania odpadów niemożliwe jest określenie ilości oraz rodzaju powstających odpadów. Firma nie przekłada do Urzędu Marszałkowskiego sprawozdania dotyczącego ilości wytworzonych odpadów i sposobów gospodarowania nimi. Zakład prowadzi działania bez wymaganego zezwolenia (odzysk odpadów - produkcja pelletu z trocin). W wyniku ww. nieprawidłowości udzielono instruktażu.
- **Odpady azbestowe - wieś Krzywa gm. Bielsk Podlaski.** W wyniku kontroli interwencyjnej przeprowadzonej 31.01.2008 r. ustalono, iż ze świetlicy wiejskiej we wsi Krzywa, samodzielnie usunięto pokrycie dachowe zawierające azbest (płyty cementowo-azbestowe). Zdemontowane

płyty, w ilości 160 sztuk, przechowywane były na prywatnej posesji (zafoliowane i przykryte dachem). W dniu kontroli zostały przygotowane do odbioru przez firmę posiadającą pozwolenie na odbiór i utylizację azbestu. W wyniku kontroli pouczone o zakazie wykonywania prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest bez wymaganego pozwolenia. Wydano zarządzenie pokontrolne zakazujące wprowadzania odpadów niebezpiecznych do środowiska bez wymaganego pozwolenia.

- **SUEMPOL w Bielsku Podlaskim.** Kontrolę zakładu przeprowadzono w styczniu 2008 roku. Ustalono, iż podmiot posiada decyzję zezwalającą na wytwarzanie i magazynowanie odpadów powstających w wyniku prowadzonej działalności. Odbiorcą odpadów poprodukcyjnych jest Zakład Produkcji Mączek Zwierzęcych w Bokinach, który zajmuje się ich utylizacją. Kontrolowany zakład prowadzi prawidłowo ewidencję wytwarzanych odpadów.
- **Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe MAKSBUD w Bielsku Podlaskim.** Przedsiębiorstwo prowadzi działalność w zakresie budowy i utrzymania dróg i ulic, mostów oraz produkcji mas bitumicznych i betonu. W wyniku kontroli problemowej przeprowadzonej w okresie czerwiec-lipiec 2008 r. stwierdzono, iż podmiot posiada decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, określającą miejsce i sposób magazynowania odpadów niebezpiecznych na terenie zakładu. Starostwu Powiatowemu przedłożono informację o ilości oraz sposobach postępowania z odpadami innymi niż niebezpieczne. Odpady komunalne przekazywane są Przedsiębiorstwu Komunalnemu w Bielsku Podlaskim i docelowo trafiają na składowisko odpadów w m. Augustowo. Podmiot prowadzi prawidłowo ewidencję wytwarzanych odpadów. W 2007 r. przedłożył zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilościach odpadów oraz sposobach gospodarowania nimi do Urzędu Marszałkowskiego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami.
- **„M” Zakład Masarski Ostaszewski i Pachwicz w Bielsku Podlaskim.** Kontrolę przeprowadzono w okresie luty-marzec 2008 r. Zakład prowadzi przetwórstwo mięsa wieprzowego i wołowego (rozbiór-dystrybucja). Surowiec w postaci półtuszy wieprzowych i ćwierci wołowych dostarczają okoliczne ubojnie. Zakład posiada własną sieć sprzedaży detalicznej i rozprowadza swoje wyroby do sklepów, szkół i lokali gastronomicznych własnymi środkami transportu (samochody dostawcze chłodnie). Kontrolowany podmiot prowadził prawidłowo ewidencję wytwarzanych odpadów oraz przekładał zbiorcze zestawienia danych o rodzajach, ilości oraz sposobach gospodarowania odpadami do Urzędu Marszałkowskiego. Zakład posiada umowy z odbiorcami odpadów. Kontrolowany zakład przedłożył również Urzędowi Marszałkowskiemu zawiadomienie o wprowadzanych od dnia 01.01.2004 r. na rynek krajowy produktach w opakowaniach oraz o samodzielnym wykonaniu obowiązku zapewnienia odzysku, a w szczególności recyklingu odpadów opakowaniowych. W zakładzie prowadzona jest ewidencja opakowań wprowadzanych na rynek krajowy. Podmiot przedłożył Marszałkowi Województwa sprawozdanie o wysokości należnej opłaty produktowej za 2006 i 2007 r. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami.
- **POM - SERWIS Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim.** Kontrolę przeprowadzono w lutym 2008 roku w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska przy obrocie środkami ochrony roślin. Podstawową działalnością funkcjonowania kontrolowanej jednostki jest handel nawozami, środkami ochrony roślin, węglem, ciągnikami, maszynami rolniczymi i częściami zamiennymi. Podczas prowadzenia działalności, poza powstającymi odpadami komunalnymi, firma gromadzi również opakowania po środkach ochrony roślin. Opakowania zgodnie z umową odbierane są przez FPHU RADOMIR Sp. j. Mirosław i Bożena Sobolewscy 18-220 Czyżew Osada (w ramach Systemu Zbiórki Opakowań Kaucjonowanych – tj. SZOK). Kontrolowana firma regularnie wysyła

sprawozdania dotyczące ilości i rodzaju powstających odpadów do Urzędu Marszałkowskiego i WIOŚ. Stwierdzono, iż sklep spełnia podstawowe wymogi ochrony środowiska oraz nie ma przeciwwskazań aby w omawianym obiekcie prowadzone było magazynowanie i obrót środkami ochrony roślin.

- **Metal Złom Skup Złomu Irena Bazyluk w Bielsku Podlaskim.** Kontrola stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji przeprowadzona w styczniu 2008 roku nie wykazała nieprawidłowości. Zakład posiadał pozwolenie na wytwarzanie odpadów i prowadzenie działalności w zakresie odzysku odpadów. Na terenie zakładu wydzielono powierzchnię 211 m² przeznaczoną na pojazdy kierowane do demontażu. Stacja demontażu została wyposażona w wagę samochodową oraz w sorbent przeznaczony do likwidacji ewentualnych wycieków płynów eksploatacyjnych. Wymontowane podczas demontażu pojazdy części przeznaczone do sprzedaży składowane są w pomieszczeniach magazynowych. Powstające odpady są segregowane i przechowywane w wydzielonych, odpowiednio zabezpieczonych miejscach co pozwoli minimalizować ilość powstających odpadów oraz zapewni maksymalny odzysk materiałów. Podczas kolejnej kontroli przeprowadzonej w okresie sierpień – wrzesień 2008 r. nie stwierdzono nieprawidłowości. Ewidencja powstających odpadów była prowadzona prawidłowo (właściciele przedłożyli dane dotyczące ilości oraz rodzajów powstających odpadów powstałych w roku 2008, od początku funkcjonowania stacji demontażu). Zakład przedłożył również informację dotyczącą przekazywania zużytych olejów z pojazdów przeznaczonych do demontażu, na podstawie umowy z firmą OILER COVA Sp. z o.o. w Tczewie, oddział w Białymstoku.

6 Hałas komunikacyjny i przemysłowy

Klimat akustyczny województwa podlaskiego kształtuje głównie komunikacja drogowa oraz w niewielkim stopniu, hałas przemysłowy, którego uciążliwość ma charakter lokalny o stosunkowo niedużym zasięgu.

Uregulowania prawne dotyczące zagadnienia ochrony przed hałasem zawiera ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Według tej ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku zawarte są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku (Dz. U. Nr 120, poz.826). Według powyższego rozporządzenia wartości poziomów dopuszczalnych hałasu są zależne od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren oraz od pory dnia i nocy.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku prowadzi badania hałasu komunikacyjnego i przemysłowego na terenie całego województwa podlaskiego. Badania przeprowadzane są w ramach planowych kontroli, a także w ramach działań interwencyjnych w wyniku skarg społeczeństwa.

Hałas komunikacyjny

Hałas komunikacyjny jest obecnie najpowszechniejszym i najbardziej uciążliwym źródłem hałasu w środowisku zurbanizowanym. Ciągły wzrost ilości pojazdów mechanicznych, przy jednoczesnym braku właściwych rozwiązań drogowych, braku obwodnic miejskich, złej jakości nawierzchni znacząco powiększa obszar środowiska o ponadnormatywnym hałasie drogowym.

Na terenie powiatu bielskiego, w roku 2008, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku nie prowadził badań hałasu komunikacyjnego.

Na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w roku 2008, Instytut Ochrony Środowiska przeprowadzi w Bielsku Podlaskim długookresowe badania monitoringowe hałasu komunikacyjnego (badania uzupełniające w stosunku do pomiarów WIOŚ). Praca realizowana będzie w ramach umowy pt. „Ocena stanu akustycznego środowiska w skali kraju wraz z nadzorem merytorycznym nad systemem monitoringu hałasu w latach 2006 – 2008”.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy na terenie województwa stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występujące głównie w dzielnicach przemysłowych miast. Przyczyną wzrostu uciążliwości jest rozbudowa miast, wchłanianie terenów przemysłowych i rozbudowa w ich sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej.

Zagrożenie hałasem przemysłowym związane jest głównie z niekorzystną lokalizacją zabudowy mieszkaniowej, w pobliżu zakładów przemysłowych. Emisja hałasu przemysłowego jest uzależniona w dużym stopniu od procesu technologicznego i wykorzystywanych w nim maszyn i urządzeń, których ilość, stan techniczny, poziom nowoczesności, a także izolacyjność akustyczna i lokalizacja źródła są czynnikami decydującymi o stopniu uciążliwości dla otoczenia.

W ewidencji Inspektoratu znajduje się 1 podmiot gospodarczy z obszaru powiatu bielskiego, który posiada decyzję określającą dopuszczalne wielkości hałasu przenikającego do środowiska powstającego w wyniku prowadzonej działalności. Jest to Zakład „MLEKOVITA” Sp. z o.o. Bielsk Podlaski.

Od listopada 2007 roku Inspektorat przeprowadził na terenie powiatu bielskiego 5 kontroli.

- **Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „HWWM” Wiesław i Anna Hryniewiczzy**, ul. Kleszczelowska 90 w Bielsku Podlaskim. Przedmiotem kontroli było przestrzeganie wymogów ochrony środowiska przed hałasem. Źródłami emisji hałasu do środowiska są zlokalizowane w wiacie produkcyjnej maszyny do obróbki drewna: trak – pionowy, piła tarczowa, pilarka łańcuchowa. Tartak nie posiada decyzji Starosty Powiatowego w Bielsku Podlaskim ustalającej dopuszczalne natężenie hałasu przenikającego do środowiska w wyniku prowadzonej działalności. Uwzględniając uwarunkowania lokalizacyjne oraz uregulowania prawne⁹, dopuszczalne wielkości hałasu dla tego zakładu wynoszą: 55 dB A w godz. 6⁰⁰ – 22⁰⁰ oraz 45 dB A w godz. 22⁰⁰ – 6⁰⁰. Ze względu na brak zabudowy mieszkaniowej w pobliżu tartaku pomiary emisji hałasu emitowanego z zakładu nie zostały przeprowadzone. Tereny otaczające tartak należą do właściciela obiektu.
- **Zakład Produkcji Pelletu „Brytpol”** zlokalizowany w Bielsku Podlaskim przy ul. Wschodniej 22. Kontrolę przeprowadzono na przełomie czerwca i lipca 2008r. Głównym źródłem emisji hałasu jest praca urządzeń służących do przetwarzania drzewa, które pracują w ruchu ciągłym i nie posiadają żadnych zabezpieczeń akustycznych oraz jazda ładowarki transportującej trociny do pojemnika zasypowego. Kontrolowany podmiot nie posiada decyzji Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim określającej dopuszczalne wielkości hałasu przenikającego do środowiska powstających w wyniku prowadzonej działalności. Biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalizacyjne oraz uregulowania prawne⁹, dopuszczalne wielkości hałasu dla tego zakładu wynoszą: 55 dB A w godz. 6⁰⁰ – 22⁰⁰ oraz 45 dB A w godz. 22⁰⁰ – 6⁰⁰. Przeprowadzone w czasie

⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku; Dz. U. Nr 120, poz. 826

kontroli pomiary wykazały występowanie przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu na granicy chronionych terenów zabudowy zagrodowej w wysokości 9,7 dB w porze dziennej. Inspektorat wystąpił z pismem do Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim o wszczęcie postępowania w sprawie wydania decyzji o dopuszczalne wielkości hałasu emitowanego do środowiska dla zakładu „Brytpol” S.C. 22 września 2008r. Zakład Produkcji Pelletu „Brytpol” przesłał do WIOŚ pismo, w którym powiadamia, iż zaprzestał swojej działalności w Bielsku Podlaskim.

- **Zakład Stolarski Pana Sławomira Kuczyńskiego.** Zakład znajduje się w Bielsku Podlaskim przy ul. Wiejskiej 1. Kontrolę Inspektorat przeprowadził na przełomie lipca i sierpnia 2008r. Wewnętrznymi źródłami hałasu w zakładzie jest praca zainstalowanych wewnątrz pomieszczenia produkcyjnego maszyn do obróbki drewna (pilarki, szlifierki taśmowe, frezarka dolnowrzecionowa, piła taśmowa, wyrówniarki, grubościówka, prasa pneumatyczna montażowa, system centralnego odpylania, wentylator z suszarni drewna). Poszczególne maszyny podłączone są do indywidualnych wyciągów trocin i pyłów, usytuowanych wewnątrz pomieszczenia produkcyjnego. Zewnętrznym źródłem hałasu jest wentylator wyciągowy z suszarni drewna. Zakład nie posiada decyzji Starosty Powiatowego określającej dopuszczalne wielkości hałasu przenikającego do środowiska powstających w wyniku prowadzonej działalności. Uwzględniając uwarunkowania lokalizacyjne oraz uregulowania prawne⁹, dopuszczalne wielkości hałasu dla tego zakładu wynoszą: 55 dB A w godz. 6⁰⁰ – 22⁰⁰ oraz 45 dB A w godz. 22⁰⁰ – 6⁰⁰. W dniu kontroli nie stwierdzono występowania przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu na chronionych terenach mieszkalnych w porze dziennej.
- **Sklep wielobranżowy - Krzysztof Brzozowski,** zlokalizowany w Brańsku przy ul. Jana Pawła II lok. 13. Przedmiotem kontroli, którą Inspektorat przeprowadził w sierpniu 2008r., było przestrzeganie wymogów ochrony środowiska przed hałasem. Spółka prowadzi działalność w zakresie sprzedaży pilarek, kosiarek, skuterów, quadów itp. urządzeń z silnikami 2 i 4 suwowymi małej mocy dla firm komunalnych, ogrodnictwa, leśnictwa oraz odbiorcom indywidualnym. Prace naprawcze sprzętu wykonywane są w pomieszczeniu warsztatowym. Działalność prowadzona jest w godzinach 8⁰⁰ – 17⁰⁰. Głównym źródłem hałasu na terenie obiektu mającym wpływ na klimat akustyczny na przyległych terenach jest proces regulacji obrotów silnika urządzeń po dokonanych naprawach. Regulacje prowadzone są na zewnątrz obiektu. Sklep nie posiada decyzji Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim określającej dopuszczalne wielkości hałasu przenikającego do środowiska powstających w wyniku prowadzonej działalności. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 14 czerwca 2007r. (Dz. U. Nr 120 poz.826) dopuszczalne wielkości hałasu dla kontrolowanego podmiotu wynoszą: 55 dB A w godz. 6⁰⁰ – 22⁰⁰ oraz 45 dB A w godz. 22⁰⁰ – 6⁰⁰. Podczas kontroli wykonano pomiary hałasu. Pomiary prowadzone były podczas pracy pilarki spalinowej oraz pracy quada i wykazały występowanie przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu w porze dziennej o 5,5 dB przy budynku mieszkalnym zlokalizowanym przy ul. Jana Pawła II 13. Po zakończeniu kontroli Inspektorat wystąpił z pismem do Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim o wszczęcie postępowania w sprawie wydania decyzji o dopuszczalne poziomy hałasu emitowanego do środowiska dla zakładu.
- **Pizzeria „AVANTI” zlokalizowana w Bielsku Podlaskim przy ul. Mickiewicza 28.** Kontrolowana pizzeria mieści się w centrum Bielska Podlaskiego na parterze bloku wielorodzinnego. Inspektorat przeprowadził kontrolę interwencyjną obiektu na przełomie września i października 2008 roku. Zewnętrznym źródłem hałasu mającym wpływ na klimat akustyczny na przyległych terenach zabudowy wielorodzinnej jest system klimatyzacji obiektu. System klimatyzacji składa się z dwóch klimatyzatorów; jednego zamontowanego na tylnej ścianie

zakładu i drugiego na bocznej ścianie. W dniu kontroli wyżej wymienione urządzenia nie działały. Ustalono, że system klimatyzacji działa jedynie w sezonie letnim i do godziny 22⁰⁰. Ze względu na brak możliwości przeprowadzenia kontrolnych pomiarów emisji hałasu do środowiska pomiarów nie przeprowadzono. Kontrolowany obiekt nie posiada decyzji Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim określającej dopuszczalne wielkości hałasu przenikającego do środowiska powstających w wyniku prowadzonej działalności. W oparciu o wyżej wymieniane Rozporządzenie Ministra Środowiska oraz biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalizacyjne dopuszczalne wielkości hałasu dla kontrolowanego obiektu wynoszą: 55 dB A w godz. 6⁰⁰ – 22⁰⁰ oraz 45 dB A w godz. 22⁰⁰ – 6⁰⁰. 10 października 2008r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku wystosował pismo do Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski, w którym wyjaśnia, iż w związku z brakiem możliwości przeprowadzenia pomiarów emisji hałasu do środowiska kończy kontrolę Pizzerii „AVANTI”. Jednocześnie poinformował, że w przypadku skarg okolicznych mieszkańców na nadmierny poziom hałasu z lokalu, w następnym sezonie letnim jest w stanie przeprowadzić ponowną kontrolę obiektu.

7 Pola elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM), w tym promieniowanie niejonizujące zaliczane jest do podstawowych rodzajów zanieczyszczeń środowiska naturalnego.

Zgodnie z art. 123 ustawy Prawo ochrony środowiska, oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a wojewódzki inspektor ochrony środowiska prowadzi okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Ustawa definiuje pola elektromagnetyczne jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz, tworzących zakres promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego.

Powszechnie stosuje się podział źródeł PEM na naturalne i sztuczne (antropogeniczne). Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami PEM, który mają istotny wpływ na ogólny poziom pól w środowisku są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

W 2008 roku w ramach podsystemu monitoringu pól elektromagnetycznych prowadzona jest obserwacja zmian poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku¹⁰. Pomiary wykonuje się łącznie w 135 punktach pomiarowych na terenie województwa w trzyletnim cyklu pomiarowym, w miejscach dostępnych dla ludności tj. w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. oraz w pozostałych miastach i na terenach wiejskich.

W programie na 2008 rok, Inspektorat zaplanował wykonanie pomiarów pól elektromagnetycznych w Bielsku Podlaskim i Boćkach. Badania nie zostały jeszcze przeprowadzone.

¹⁰ Zakres prowadzenia badań określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r., w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku; Dz. U. 221, poz. 1645. Zasady oceny i metody pomiarów w środowisku określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r., w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów; Dz. U. Nr 192, poz. 1883.

8 Ochrona środowiska przed awariami

Poważne awarie mogą powstawać w przypadku awarii i katastrof w obiektach przemysłowych zlokalizowanych na terenach miast powiatu oraz w wyniku wypadków kolejowych i drogowych z udziałem cystern i autocystern przewożących materiały niebezpieczne. Zdarzenia te charakteryzują się specyficznymi cechami takimi jak niepewność ich wystąpienia, złożoność przyczyn, różnorodność bezpośrednich skutków oraz indywidualnym, niepowtarzalnym przebiegiem.

WIOŚ w Białymstoku prowadzi rejestr obiektów mogących spowodować poważne awarie (zakłady dużego ryzyka i zakłady zwiększonego ryzyka), a także kontroluje te objekty. **Na terenie powiatu bielskiego** aktualnie nie występują objekty znajdujące się w tym rejestrze (kwalifikacja na podstawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się w zakładach oraz stopnia stwarzanego przez nie zagrożenia dla ludzi i środowiska).

Poważne źródło zagrożenia na terenie powiatu, oceniane nawet na większe niż pochodzące od obiektów stacjonarnych, mogą stwarzać katastrofy kolejowe oraz wypadki drogowe środków transportu, przewożących materiały niebezpieczne. Szczególnie groźne są awarie w rejonach przepraw mostowych na tych trasach, grożą one bezpośrednim skażeniem wód płynących.

Na terenie powiatu bielskiego znajduje się kilkanaście stacji paliw. Ich eksploatacja może stworzyć lokalne zagrożenie dla środowiska np. możliwość awarii czy pożary. Głównie jednak wypadki o znamionach poważnych awarii wynikają z transportu paliw do zaopatrzenia stacji.

W poprzedniej „Informacji o stanie środowiska na terenie powiatu bielskiego” zawarte zostały informacje o liniach kolejowych, trasach samochodowych, po których transportuje się m.in. materiały niebezpieczne oraz o stacjach paliw. Opisany stan nie uległ zmianie.

WIOŚ uczestniczy w cyklicznie powtarzanych, kilkudniowych akcjach organizowanych pod kryptonimem „TRACK” prowadzonych na obszarze województwa, na głównych drogach wylotowych z Białegostoku. Akcje organizowane są przez Komendę Wojewódzką Policji przy współpracy Państwowej Straży Pożarnej, Transportowego Dozoru Technicznego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Straż Graniczną i Inspekcję Transportu Drogowego. Kontrolą objęto kołowe i kolejowe środki transportu materiałów toksycznych i surowców chemicznych. Zakres kontroli obejmuje sprawdzenie stanu technicznego środków transportu, wymaganego wyposażenia i prawidłowości oznakowania oraz kompletności dokumentacji.

W 2007 r. na terenie województwa podlaskiego w ramach działań skontrolowano ogółem 942 pojazdy w tym 92 pojazdy przewożące towary niebezpieczne. W trakcie kontroli stwierdzono 1269 naruszeń przepisów ruchu drogowego, na podstawie których zastosowano następujące środki prewencyjne: 492 pouczenia, 777 mandatów karnych, 170 przypadków zatrzymania dowodów rejestracyjnych.

Podczas kontroli pojazdów z towarami niebezpiecznymi niestosowanie się do przepisów dot. przewozów towarów niebezpiecznych (ADR) stwierdzono w 41 przypadkach.

9 Kontrole interwencyjne

W rozpatrywanym okresie na terenie powiatu bielskiego nie odnotowano poważnych awarii, jak również zdarzeń o znamionach poważnych awarii, zarówno na terenie zakładów jak i w transporcie towarów niebezpiecznych.

Opracował:
Wydział Monitoringu Środowiska

NACZELNIK WYDZIAŁU
MONITORINGU ŚRODOWISKA

mgr inż. Grzegorz Bok

Akceptował:

w.z. Podlaskiego Wojewódzkiego
Inspektora Ochrony Środowiska
inż. Lech Januszko
Zastępca Wojewódzkiego Inspektora
Ochrony Środowiska